

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОУНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОўНАГА СОВЕТА БССР

69 (7395)

НЯДЗЕЛЯ

15

красавіка 1945 г.

Цана 20 кап.

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Вышэй сцяг соцыялістычнага саборніцтва на палях соўгасаў!

Сёння мы друкуем зварот калектыва ордына Працоўнага Чырвонага Сцяга соўгаса «Боевой», Омскай абласці, да ўсіх рабочых і работніц, спецыялістаў і служачых соўгасаў Савецкага Саюза аб арганізацыі сацыялістычнага саборніцтва за высокі ўраджай 1945 года.

У гістарычныя дні найвялікшых перамог Чырвонай Арміі над нямецкімі захопнікамі, таборніцаў ў зварот, мы звяртаемся да ўсіх рабочых і работніц, спецыялістаў і служачых соўгасаў з заклікам працаваць яшчэ лепш, каб у 1945 годзе даць краіне і Чырвонай Арміі больш хлеба, мяса, малака, ваўны і іншых прадуктаў. Усталяваць на ўсесаюзнае сацыялістычнае саборніцтва, калектыва соўгаса абавязаны змагацца за высокі ўраджай палі, вырасіць высокі ўраджай.

Пяна сумнення, што заклік калектыва соўгаса «Боевой» знойдзе адгавор і галоўны падтрымку сярод рабочых і работніц, спецыялістаў і служачых соўгасаў Беларусі. Сацыялістычнае саборніцтва за высокую якасць працы з'яўляецца неабходным для перамогі над ворагам штыцкі на палях соўгасаў. Стаханавскай прапай та вяршыню і баланаванні, сабурніцтва і вывазіны ігнавалі работніц соўгасаў Беларусі ўключыць хутэй арганізацыю сваё гаспадарства, вярнуць ім былое славу.

Іркі прыклад гэтага дае калектыва соўгаса «Водрыга» (дзяржаўнае тав. Маханд), Іжмэскага раёна. Выдатна парыхтаваліся да сабурніцтва і ўмела арганізавалі працу рабочых на палях, 10 красавіка гэты соўгас выказаў план сабурніцтва ў гэтых палях.

Па-бываючы арганізавана барацьба за ўдзяленне выкаванне плана веснавой сямі соўгаса імені Молатава (дзяржаўнае тав. Ігнатюк), Камарынскага раёна. Тут план сабурніцтва ўключыць парыхтаваліся да сабурніцтва і ўмела арганізавалі працу рабочых на палях, 10 красавіка гэты соўгас выказаў план сабурніцтва ў гэтых палях.

Поспех гэтых соўгасаў тлумачацца тым, што рабочыя, спецыялісты і кіраўнікі іх разумеюць, што сацыялістычнае саборніцтва з'яўляецца неабходным для перамогі над ворагам штыцкі на палях соўгасаў. Стаханавскай прапай та вяршыню і баланаванні, сабурніцтва і вывазіны ігнавалі работніц соўгасаў Беларусі ўключыць хутэй арганізацыю сваё гаспадарства, вярнуць ім былое славу.

Поспех гэтых соўгасаў тлумачацца тым, што рабочыя, спецыялісты і кіраўнікі іх разумеюць, што сацыялістычнае саборніцтва з'яўляецца неабходным для перамогі над ворагам штыцкі на палях соўгасаў. Стаханавскай прапай та вяршыню і баланаванні, сабурніцтва і вывазіны ігнавалі работніц соўгасаў Беларусі ўключыць хутэй арганізацыю сваё гаспадарства, вярнуць ім былое славу.

Наведанне Старшыні Савета Міністраў Югаславіі Маршалам Броз-Тіто Маскоўскага ўніверсітэта ім. М. В. Ламанова

14 красавіка, Старшыня Савета Міністраў Югаславіі Маршал І. Броз-Тіто, які наведваў Маскву, наведаў Маскоўскі ўніверсітэт ім. М. В. Ламанова. Маршала суправаджалі Начальнік аддзела Знешніх Сносін НКА СССР генерал-маёр М. П. Бутузаў, Сакарнік Працоўнага Аддзела НКЗ СССР Ф. Ф. Малочаў, Намеснік Паркома Асветы РСФСР ас. Новікаў і другія.

Маршала Броз-Тіто сустраў рэктар Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта прафесар І. С. Галкін. У гутарцы, у якой пры-

нялі ўдзел Намеснік Паркома Асветы РСФСР тав. Новікаў, дэкан геалага-геаграфічнага факультэта прафесар тав. Віленскі, Маршал Броз-Тіто цікавіўся арганізацыяй і структурай і пастаўкай навуковай і навукова-даследчай работы ва ўніверсітэце.

Былі выказаны пажаданні аб умацаванні сувязі і творчым садружстве паміж Беларускай і Маскоўскай ўніверсітэтамі. Студэнты і выкладчыкі Маскоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта дэкла віталі Маршала І. Броз-Тіто.

Транспартысты Хойніцкай МТС, Палескай абласці, Елена ЧЭРКАС, Сяргей НАЗАРЭНКА.

Хойнікі, Палеская абласці, Хойніцкая МТС
Транспартысты тав. ЕЛЕНА ЧЭРКАС і
Транспартысты тав. СЯРГЕЮ НАЗАРЭНКА

У першыя дні палых работ вы на сваіх трактары ХТЗ узараі 72 гектары, выпрацоўваючы штодзённа на дзве нормы.

Ад Савецкага Інфармбюро

АПЕРАТЫўНАЯ ЗВОДА ЗА 14 КРАСАВІКА

На працягу 14 красавіка на ЗЕМЛАНДСКІМ паўвостраве, на паўночным захадзе і захадзе ад КЕНІГСБЕРГА, войскі 3-га БЕЛАРУСКАГА фронту з баімі занялі больш 60 населеных пунктаў і сярод іх АЛЬКІНЕН, РАНТАУ, НОЖУРЭН, ЛОПЕН, АЗАСА, БАТАУ, ТЫКРЭН, САНКТ ЛОРЭН, МОСКЕН, КОЦЛЯКЕН, АУЕРХОФ, КОЙЕНЕН, ПОЕРШТЫТЭН, КОСЕНЕН, ЗЕРАПЕН, ШОРШЭН, БЭР-ВАЛЬДЭ, ДОРТЭНХОФ, ГРОС ХАЙДЭРЭН і чыгуначны станцы НОЙНУРЭН, ЗЕРАПЕН. У баіх за 14 красавіка ў гэтым раёне войскі фронту ўзялі ў палон больш 7.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

На тэрыторыі Чэхаславацыі, на ўсходзе і паўднёвым захадзе ад горада ГАДОНІН, войскі 2-га УКРАЇНСКАГА фронту, прадаўжаючы наступленне занялі населеныя пункты МАУР, КУЖЭГОУ, МАЛАЯ ВРЭКА, КНЕЖДЭ, СТРАЖІЦЭ, ЛУЖЫЦЭ, МІКУЛЬЧЫЦЭ, МОРАВСКА НОВАЯ ВЕСЬ, ГРУШКІ, НОВЫ ЖЫЖКОУ, СТАРЫ БРЖЭСЛАУ. На поўначы і паўночным усходзе ад ВЕНЬІ войскі фронту з баімі занялі на тэрыторыі Аўстрыі населеныя пункты ХОХЕНАУ, ГРОС ІНЦЭРДОРФ, ОБЕР ЗУЛЬЦ, НЕМСТІН, БАЛ-ПІРАВАРТ, КРОНБЕРГ, РЫДЭНТАЛЬ, УЛЬРЬХС-КІРХЕН, ПРЭЗІНГ, ПУТІНГЭН, ЗІЦЭРФАЛЬД.

На захадзе ад ВЕНЬІ войскі 3-га УКРАЇНСКАГА фронту, прадаўжаючы наступленне, фарсіравалі раку ТРАЙЗЕН і занялі горад ГЕРЦОГЕНБУРГ, а таксама больш 60 населеных пунктаў, у тым ліку буйны населены пункт МІХЕЛЬХАУЗЕН, ПІШЛЬСДОРФ, ЦЕНТЭРДОРФ, ПОМЭЕ, ТРАГОРФ, ЗІТЭН-БЕРГ, ГЕТЦЭРДОРФ, ІНЦЭРДОРФ, КРЭЦІ, ОСАРН, КАПЕЛН, ЕЙТЭНДОРФ, МУР-ШТЭТЭН, БОХАЙМІРХЕН, ХРЫСТОФЕН і чыгуначны станцы МІХЕЛЬХАУЗЕН, ТРАСДОРФ, ГЕМЕЯНБЕРН. У баіх за 13 красавіка войскі фронту ўзялі ў палон больш 2.200 салдат і афіцэраў і занялі наступныя гарады: танаў і самаходных гармат—107, бронетранспартэраў—19, палых гармат—135, мінамёт—44, кулямёт—294, аўтамашы—615, паравозаў—69, чыгуначны вагончы—2.367, слядаў з ваеннай мэблясцю—37.

На астатніх участках фронту—істотныя змены не было.

За 13 красавіка на ўсіх фронтах падбіта і знішчана 70 нямецкіх танкаў і самаходных гармат. У паветраных баіх і агнём зенітнай артылерыі збіта 40 самалётаў праціўніка.

УДАРЫ АВІАЦЫЎ ЧЫРВОНАСІЯЖНАГА БАЛТЫЙСКАГА ФЛОТА ПА КАРАБЛЯХ І ТРАНСПАРТАХ ПРАЦІўНІКА

12 і 13 красавіка авіяцыя Чырвонасцяжлага Балтыйскага Флота прадаўжала наносіць удары па ваенных караблях і транспартах праціўніка ў лару Пілау і ў адкрытым моры на паўночным захадзе ад Пілау. У выніку бомба-гарэчкіх удараў патоплены: адзін мінамас, дзевяць варажных караблёў, два тральшчыкі, адзін танкер, возамяжчэньне ў 10.000 тон і 18 транспартаў праціўніка агучылім водамяжчэньнем у 92.000 тон.

На адным участку акружан і разгромлен полк пяхоты праціўніка. На працягу дзю пабіта і сляжана больш 30 нямецкіх танкаў і самаходных гармат. Прадэманстраваны ўперад, напы войскі палылі да Цыстэр-дэрфа—пафтавага раёна Аўстрыі. Пільна выбіты з населена Ізнэальд, які знаходзіцца ў 6 кіламетрах на ўсходзе ад горада Борнебург. Захоплены вялікія трафеі і ўзяты ў палон да 300 нямецкіх салдат і афіцэраў.

На захадзе ад Вены войскі 3-га Украіна-скага фронту, які дзейнічаюць у горна-лісцкай мясцовасці, прадаўжалі наступленне. Злачыны супраціўленне праціўніка, сацыялістычныя прасунулі ўперад на 20 кіламетраў і з ходу пераправіліся праз раку Трайзен. У выніку ўперых баёў заняты горад Ренгенбург, размешаны на захадным беразе ракі. Памы таксама выбіты з вельмі ўмацаванага аэраўна пункта Бохаймірхэн, які знаходзіцца ў 10-ці кіламетрах ад горада Санкт-Пельтэн.

Сувенія войны, якія ўдзельнічалі ў баіх за вызваленне Вены ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, змагаўся герцаіна. Гарматы разлі сержанта Макляева ў адным баі знішчыў нямецкі танк, броне-транспартэр, зенітны гармату, кулямёт і вялікую групу гітлераўцаў. Гварыі ратавы Шарэў гранавай патары танк і знішчыў нямецкі танкаў, які выскакаў з яго. У той-жа дзень тав. Шарэў у вучэбнай сваяцы знішчыў яшчэ 5 немцаў! Зварыў малочны лейтанант Осюкоў з групай байцоў дзвары праціўніка да гасініцы, у якой знаходзіліся нямецкія афіцеры. Папы байцы гпанатамі і агнём з аўтаматаў знішчылі 10 афіцэраў праціўніка. 6-літніцаў знішчылі і палі камандаваннем Героя Савецкага Саюза капітана Меракчава ўступілі ў бой з 8 нямецкімі знішчыліцамі. Першай-жа чаргой тав. Меракчаў збіў адзін варажы самалёт. Капітан Лазюскі, старшы лейтанант Міхайлаў і старшы лейтанант Міронаў таксама знішчылі на адначу самалёт праціўніка. П-ны лётчыкі без страт вярнуліся на свой аэрадром.

Старшыні СНК БССР, сакратару ЦК КП(б)Б таварышу П. К. ПАНАМАРЭНКА

На гвённыя перамогі Чырвонай Арміі, мы, трактарысты Цімавіцкай МТС, Бабурынскай абласці, уключаючы ў агульнасацыялістычнае саборніцтва МТС за высокі ўраджай і бярэм на сабе абавязальнасць узараць на трактары ХТЗ за сезон 2.000 гектараў.

За першыя 4 дні палых работ мы узараі на сваіх трактары 76 гектараў. Тэмпы нашай работы з кожным днём павышаюцца.

Мы запэўніваем наш урад і ЦК партыі ў тым, што ўзятыя намі абавязальнасць будуць выкананы. Мы працуем з усёмацменнем таго, што наша работа дапамагае фронту перакараць канчатковы перамогу над гітлераўскай Германіяй.

Транспартысты Цімавіцкай МТС Васіль ЛУБАН, Васіль САКАЛОЎСКІ.

КОПІЛЬ, БАБУРЫНСКАЯ АБЛАСЦІ, ЦІМАВІЦКАЯ МТС
Транспартысты тав. ВАСІЛЮ ЛУБАН і
ВАСІЛЮ САКАЛОЎСКАМУ

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

Выдатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!
Вылатна засею палі, вырасім высокі ўраджай!

СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА ЗА ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ 1945 ГОДА

КАЛГАСЫ ХОЙНІЦКАГА РАЁНА ЗАСЯВЛЮЮЦЬ ДАВАЕННУЮ ПЛОШЧУ

У БАРАЦЬБЕ ЗА ЎРАДЖАЙ

Калгаснікі нашага раёна пад кіраўніцтвам партыйнай арганізацыі энергічна змагаюцца за аднаўленне разбуранай ворагам гаспадаркі. За кароткі час у калгасах прароблена вялікая работа. У мінулым годзе раён выкапаў дзяржаўны план сямі свечасова і поўнацэнна білі ўборан і абмалочан ураджай. Дзяржавы, адным з першых у рэспубліцы калгаснікі раёна разлічыліся з дзяржавай па хлебапастаўках. Апрача таго, калгасы здалі ў фонд Чырвонай Арміі 460 тон збожжжа.

За год у калгасах Хойніцкага раёна створана 70 ферм буйнай рагатай жывёлы, 61 свінагадоўчая ферма, 22 аўпагадоўчыя і 56 птушкагадоўчых. 16 калгасаў ужо маюць па 4 жывёлагадоўчыя фермы і 39 калгасаў — па 3 фермы.

У гэтым годзе калгаснікі раёна яшчэ з большым энтузіязмам працягваюць аднаўляць гаспадарку сваіх арцелей, актыўна дапамагаюць фронту, радзіме.

Уключыўшыся ва ўсеагульнае сацыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай 1945 года, калгаснікі раёна ўзялі абавязанне атрымаць у гэтым годзе ў сярэднім з кожнага гектара не менш як на 3,5 цэнтнера збожжжаў і на 140 цэнтнераў бульбы.

Вясной гэтага года калгасы раёна павялічылі засеці 13.600 гектараў. Выкарыстаны гэты план, мы дастанем даваеннай плошчы яравых культур.

На ўсю гэтую плошчу засяпала неабходна колькасць насення. На чыстае і ўжо жасцінае насенне даведзена да ўстаўленай канцысіі.

Яшчэ зямля калгаснікі пачалі рыхтавацца да вясны. За зіму на полі вывезена каля 60.000 вазоў гною і каля 10.000 вазоў торфу. Калгаснікі сабралі 800 цэнтнераў пшэсна і 300 цэнтнераў птушынага пахты.

У калгасах раёна налічваецца каля 1.700 коней і 400 рабочых валоў. Апрача таго раёна арганізаваны і калгасныя вялікую ўвагу аддалі справе прылучэння да работ маларудуктуных кароў калгаснікаў. Устаго па раёну прызначана да работ каля 2.000 кароў.

Піпер вясняныя работы ў разгары. 8 красавіка першым у раёне завяршыў сямі раннях збожжжаў калгас «Новая жывая», Тульгавіцкага сельсавета. Гэты калгас сямі ячменю, аўса і ярагога жыта закончыў на працягу 8 дзён, або на 20 дзён раней, чым у мінулым годзе. Завяршыў сямі раннях яравых усяго 27 калгасаў раёна.

Добра разгарнуліся вясняныя работы ў сельсаветах «КІМ», Дварышчанскага сельсавета. Тут сацыялістычнае спаборніцтва ў брыгадах і зменных уключалі камсамольцы пад кіраўніцтвам свайго сакратара Марыі Назаранка. За 5 дзён у калгасе ўзарана 75 гектараў глебы і ўся

гэтая плошча засеяна. Апрача таго, пачасеяна 8 гектараў канюшыны. На палях арцелей, апрача коней, працуюць 40 кароў калгаснікаў. У калгасе штодзённа выходзіць «Баявы лісток».

Змагаюцца за якасць сямі, калгаснікі ўлучыліся ў рабочы дзень і дабіваюцца высокай прадукцыйнасці ў працы. У сельсаветах «Колас», Насейкага сельсавета, калгаснікі Аляксей Апанасенка, Фёдар Алейнік, Нікалай Алейнік і другія ўзрываюць за дзень па гектары зямлі.

Перадавымі на сямі з'яўляюцца калгасы «Пролетарый», Страліцкага сельсавета, імя Варашылава, Дварышчанскага сельсавета, «Асоавіяхім», Загалскага сельсавета, «Чырвоны сцяг», Валокскага сельсавета, якія сёння арганізавана, хутка, паводле ўсіх аграэхімічных правіл.

Трактарысты раёна таксама змагаюцца за перадавое месца ў рэспубліцы. Яны ўзялі на сябе вялікі абавязанне. Выехаўшы ў поле і распачаўшы ворыва, трактарысты з часцю выконваюць свае абавязанствы. Ваена Чаркас, якая абавязалася па 15-сільным трактары ўзарваць 1.500 гектараў, толькі за першыя 6 дзён узарала 65 гектараў. Яна штодзённа перавыконвае норму ў паўтары-два разы.

Па калгасах раёна ўзарана ўжо звыш 5 тыс. гектараў і пасеяна 4.060 гектараў раннях каласавых. Праз некалькі дзён раён поўнацэнна зяршыць сямі збожжжаў культуру.

У асобных калгасах раёна ў першыя дні сямі выявіліся факты ігнаравання аграэхіміі, нераспарадкасці старшыні брыгадараў, няўмення па-большавіцку арганізаваць палывыя работы. Бюро райкома КП(б)У абмеркавала ход работ у калгасах «Чырвоны зорка», Варысаўшчанскага сельсавета, і «Чырвоны артыст», Пасейкаўскага сельсавета. За дрэнную работу старшыні гэтых калгасаў Палашчанка і Грышкевіч прыгавораны да аказанні. Аграномы райземдэста тт. Вазьнян, Пінчук і аграномы МТС уяць час зважыцца ў калгасы і сваім парадкам і ўказаннямі дапамагаюць калгаснікам заклаці асновы высокага ўраджая.

Для аказання практычнай дапамогі на сямі і правядзення палывыя-масавай і рэспубліканскай работ сямі населенцтва ў калгасы раёна выехаў партыйна-савецкі актыв. У поле выйшлі сотні калгасных агітатароў.

Партыйны і непартыйны большыкі Хойніцкага раёна, усе калгаснікі прыкладуць максімум сіл і энергіі, каб паспяхова завяршыць вясновае сямі, дабіцца ў 1945 годзе высокага ўраджая, выйсці пераможцамі ў сацыялістычным спаборніцтве з Брагінскім раёнам.

Сакратар Хойніцкага РК КП(б)У тав. Ф. Радчанка (справа) гутарыць з себмімі сельсавета імя Калініна Андрэя Машкоўскім, Ансімам Сабадаж і старшынёй калгаса Нікалаем Карась.

КАЛІНІНЦЫ НА СЯУБЕ

Уключыўшыся ва ўсеагульнае сацыялістычнае спаборніцтва, мы ўзялі на сябе абавязанне атрымаць у гэтым годзе ў сярэднім з кожнага гектара на 18 цэнтнераў ячменю, на 25 цэнтнераў аўса і на 250 цэнтнераў бульбы.

Дзяржым мы засяваем 120 гектараў плошчу, якая роўна даваеннай. На ўсю гэтую плошчу мы свечасова засяпалі неабходную колькасць насення. Мы не забыхлі старой прыказкі «што пасеем, тое і пожнем». Усё насенне сартавалі хва разам, давалі яго да 98 працэнтаў на чыстаце і да 97 проц. па ўжо жасціні.

Яшчэ зямля распачалі мы варытоўку і вывазку ў поле ўгнаенняў. Цяпер на палых палях ляжыць звыш 600 вазоў гною і 620 вазоў торфу. Гэтае ўгнаенне было складзена сумесна ў штабелі і з яго ўважліва трыбаваецца кампост. Апрача таго, кожны калгаснік сабраў па 5 цэнтнераў пахты і зямлю колькасць птушынага пахты. Гэтыя ўгнаенні ўнеслі на дзень, а частку пахты на пакарку. Уся плошча пад бульбай пакарку і пасеваводчыя ўчасткі будзе ўгнаена.

Калгаснікі нашай арцелі прышлі на полі свечасова. Спачатку аралі ў выбарач-

ным парадку, а пасля разгарнулі масавыя палывыя работы. Цяпер у полі працуюць усе, як адзін. За 7 дзён мы поўнацэнна закончылі сямі раннях каласавых. Цяпер радкоў сямі дзясем апошнія гектары пшаніны. Ужо рыхтуем глебу пад махорку і бульбу.

Пасеялі мы ранняй яравыя ў спісмы тэрміны, хутка, на высокім аграэхімічным ураджэй. Глебу ўзарвалі на глыбіню ад 16 да 20 сантыметраў. За якасцю ворыва ўяць час сачылі я, як старшыня, і асобныя брыгадзіры. Першым, як кінуць збожжжа ў глебу, ралію прыбівалі баранамі ў 2-3 сілкі. Пасля высева збожжжа кожны ўчастак забараноўвалі ў 3-4 сілкі.

У нашым калгасе ёсць 10 гектараў саду. Калгасны садок і гародні Калінін са свай брыгадзіраў даўно ўпарадкавалі сад. Дзям ачышчаны ад вусеняў, паабразава сухое галля, кожнае дрва абкапана.

Не спадзячы на пажасці вяснянага часу, мы ўзарна завяршылі сямі і даб'емся ў гэтым годзе высокага стабільнага ўраджая.

Нікалай КАРАСЬ, старшыня калгаса імя Калініна, Валокскага сельсавета.

АГІТАТАРЫ ВЫШЛІ ў ПОЛЕ

Аткасная і пачасная роля па вясновай сямі надаць агітатарам. Яны ідуць у масы слоў большавіцкай праўды і сваім асабістым прыкладам натхняюць калгаснікаў на новыя вытворчыя пераможы. Практыка паказала, што там, дзе партыйна-аграномічная сістэматычна праводзіць палывыя работы сярод насельніцтва, там спрыяча дружная праца і па сямі.

Агітатары Дварышчанскага агітлектыва, якім кіруе тав. Азбель, з першага дня выезду ў поле шырока разгону агітатыва-масавую работу сярод арцелей, фаравальшчыкаў і себмітаў. Агітатары пайшлі ў поле, ў брыгады і зменны. Там яны кожны дзень робяць палывыя работы аб пахтах на фронтах Айчынай вайны, аб геранічнай рабоце совскага тыла, аб міжнародных паўзях.

У калгасе «Чырвоны бараніт» велімі добра працуе агітатар тав. Рабал, у калгасе «КІМ» — тав. Назаранка і ў калгасе імя Варашылава — тав. Левін. Агітатары не толькі праводзяць гутаркі і чытаюць газетныя агітатары штодзённа пачынаюць работу брыгады, зьяяна, перадаюць лепшы вопыт перадавых людзей усіх калгаснікаў. Агітатары дапамагаюць брыгадзірам і зменным у правільнай расстаноўцы людзей на рабоце, соцяць за выкананнем графіка работ і ўнутранага распарадку для яны таксама дапамагаюць весці іль працы і ўжараным індуўіуальную здымачную ў ўсіх відах работ.

Толькі за першыя 3 дні вясняных палывыя работ агітатары Дварышчанскага сельсавета правялі ў брыгадах і зменных 36 гутарак. Агітатары дапамагі выпусціць 20 баявых лістоў, пры кожным

калгасе арганізавалі газетныя вітывы і домі перадавак вясновай сямі. У полі на баронах красуюцца чырвоныя сямі, якія ўручаны перадавым брыгадам і зменным.

Агітатывая работа ў зменных і брыгадах спрыяе паспяховаму разгортываю палывыя работ. Толькі за першыя два дні калгас Дварышчанскага сельсавета ўзаралі 183 гектары і засеялі 70 гектараў яравых. Кожны дзень на палых працуюць 34 маларудуктуных кароў калгаснікаў. Перадавы калгасы «КІМ» і імя Варашылава ўжо завяршылі сямі раннях каласавых культур.

Агітатары Страліцкага сельсавета свечасова адлучаюцца на ўсе важнейшыя паставоны партыі і ўрада і пярэрабляна вывучаюць іх з калгаснікамі. Агітатар-настаўніца тав. Данчанка, апрача агітатываю работ, дзейна дасцмагае палывыя калгаснай насеннай газетцы. Пры яе дапамозе рэгулярна выпускаецца змястоўная, прыгожа абформленая насенная газета ў калгасе «Пролетарый». Цяпер агітатары Страліцкага сельсавета вывучаюць з калгаснікамі статут сельсагаспадарчай арцелі.

Добра наладжана агітатыва-масавая работа і ў калгасе Рудакскага сельсавета, дзе агітатывавам кіруе тав. Ярымчык.

Усяго па калгасах Хойніцкага раёна створана і працуе 21 агітатываў. На полі, ў брыгады і зменны выйшлі 357 агітатароў.

Л. ДРОЖИНА, прапагандыст Хойніцкага райкома партыі.

ЗМАГАЕМСЯ ЗА ПЯРШЫНСТВА

В першых дзён вызвалення раёна пачалася напружаная праца па аднаўленню нашай МТС. З гэтай задачай калектыв МТС справіўся вярхна. Усе 13 адноўленых трактараў у мінулым годзе працавалі на калгасных палых. Мы дабіліся выканання дзяржаўнага задання на 348 іюпантэў. МТС атрымала пераходны Чырвоны Сцяг Палескага аблвыканкома і абкома КП(б)У. Брыгада Івана Сяродкі атрымала пераходны Чырвоны Сцяг ЦК ДКСМБ. 13 брыгадзіраў і трактарыстаў нашай МТС былі ўзнагароджаны граматамі ЦК ДКСМБ.

Сустракаючы 1945 год, брыгадзіры, трактарысты і ўяць калектыв МТС паставілі перад сабой задачу — завяляць у гэтым годзе перадавое месца сярод МТС нашай рэспублікі. Устаўляючы ў сацыялістычнае спаборніцтва, брыгадзір палыводчай брыгады Купрай Ярымчык абавязваўся выпрацаваць на кожны 15-сільны трактар на 1.000 гектараў. Такое абавязанства ўзялі і трактарысты 3-й брыгады, якой кіруе Ілья Новік.

Пры адуствасці абсталявачай майстэрні цяжка было расцачыць рамонт трактараў. Трактарысты-рамонтнікі мабілізавалі ўсе ўнутраныя рэсурсы, пачалі рэстаўрыраваць старыя запасыны часткі і падружанай працай дабіліся дзяржавы выпуску з работу 15 трактараў. Як паказала дзяржаўная праверка, большасць

машын была адрамантавана на «добра» і «выдатна».

Наша МТС абслугоўвае 21 калгас. У гэтых калгасах, не ўлічваючы малазбы, МТС павіна апрацаваць 2.600 гектараў у перавадзе на мяккае ворыва. Калектыв МТС абавязваўся дзяржаўны план перавыканань. Абмяркоўваючы даклад сакратара ЦК КП(б)У тав. Кісялёва аб партыйна-масавай рабоце ў МТС, трактарысты абавязаліся не толькі перавыканань колькасця паказальнікі, але і дабіцца высокай якасці ворыва і барававання, дапамагчы калгасам атрымаць высокі ўраджай.

6 красавіка ўсе трактары пачалі ворыва. У першыя дні лепшыя трактарысты паказалі форм высокай прадукцыйнасці працы. Трактарыст Пётр Дашук, які працуе ў калгасе «Чырвоное возера», са сваім напарнікам за першыя два дні ўзаралі 12 гектараў. За першыя 6 дзён Пётр Дашук ўзарваў 52 гектары. Арсен Вагановіч, працуючы на трактары «Універсал-2», за суткі ўзарвае на 5,5 гектара пры норме 3,5 гектара.

За першыя 6 дзён трактарамі нашай МТС узарана 295 гектараў глебы. Гэта значна больш таго, што прадуладжана па графіку. Але гэта толькі пачатак. Трактарысты і брыгадзіры нашай МТС з часцю выканваюць узятыя абавязанствы.

Г. РЭПКА, дырэктар Рудакскага МТС.

КАЛГАС НАБІРАЕ СІЛЫ

Прашоў першы вясняны дождж. Зямля абмалася, памаладзела. За хмар выглянула сонца і схавалася за калгасным садом.

Заканчыўся дзень. Праз сад ішлі калгаснікі. Яны вярталіся з поля дадому. Сцедам ішлі коні, запрэжаныя ў плугі і бораны. Гучала песня. Маладыя зьонкі галасы будзілі наваколле, віталі прыход вясні.

— Як сярвы, — дзяўчаты? — азікнуў іх калгасны садок Фёдар Тарасенка. Ён толькі што закончыў біліць ствол маладой яблыні і з вядром патышоў к дарозе. — Дзежду спалохаіся? Не выканалі нормы і бігом дадому?

— І не сорамна вам, дзяўзья Фёдар, гаварыць так! — Жанчыны спыніліся і, перабавіваючы адна другую, пачалі дакараць садавода.

— Мы лепш працуем за вашых, якія тут яблыні біліць.

— Вунь, Соня сёння ўзарала восемдзесят тры соткі.

— А зьнепавяла Марфа выпрацавала дзясем норм.

— Дарэмна ты, Фёдар, выхваляешся сваёй брыгадай, — умяталася ў гутарку і брыгадзір Антаніна Сайко. — Учора наша брыгада закончыла сямі ячменю, аўса, пшаніцы. Цяпер лён закартавам. Канюшыну ўсе брыгады пасеялі — 30 гектараў. А вы тут у садзе ўяць капаецца і работы вашай не відаць. Пайшлі, дзяўчаты, а то пакуль павячэраем — на сход спойміся.

— Восень пакажа, хто лепш працаваў, — кінуў услад жаючынам садок.

Калі спамінае, у праўдзёнае пачалі абірацца калгаснікі. У прасторым доме джа гарэла лямпа. Калгасны аграном — Іван Айчынай вайны — Міхал Сідарок вышлі на дошцы свежую насеннагазету і чарговым нумар «Баявога лістка». Іго абгустылі калгаснікі.

— Чытай угласе, — папрасіў тхосці.

Гэты нумар «Баявога лістка» быў такім жа цікавым, як і ранейшыя. У ім апавядалася аб выніках палывыя работ за сёнешні дзень. На першым месцы выявілася арцеля Кул па назвай «Чэсьці і слава перадавікам». Сёння лепшыя пачепаў дабіліся Аляксандар Сянон, Пётр Бурчэнка, Міхал Тарасенка, Марфа Саяпка. Кожны з іх ўзарваў па 0,90 гектара. Высокую выпрацоўку далі Соня Бордак і Надзя Сідарок. Восе аб іх і пачасея ў артыкуле.

З вялікай увагай былі праслухана замета па назвай «Скарываем кароў на сямі». У ёй пачасея, што вясной гэтага года калгас павінен засеяць 323 гектары яравых. Але для гэтага ў калгасе нехапае коней. Таму зямлі было прызначана да работ 85 кароў калгаснікаў. Але не ўсе каровы працуюць на полі. Калгаснікі Турчын і Бордак яшчэ і разу не выяжджалі на сваіх каровах на работу.

Пачаўся калгасны сход. На парадку дня ады пытанне — аб уступленні калгаса ва ўсеагульнае і ўсебедарускае сацыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай 1945 года.

Старшыня праўдзёна арцелі Андрэ Васільевіч Жылак гаварыў:

— Прайшло крыху больш года, як пачалі адраджаць арцельную гаспадарку. Кожнаму відаць цяпер вышкі нашай друнай працы.

Андрэй Васільевіч пачаў перагаворы з зробленае калгаснікамі за мінулы год. Ён засеяна 440 гектараў. У сярэднім усёй плошчы атрымаў ураджай на 9 цэнтнераў збожжжа з гектара. Калгас дзяржавы па разлічыўся з дзяржавай і многа прадуктаў выхаў на прададні калгаснікам. Працягу года пад кіраўніцтвам брыгады будаўнічай брыгады Ёрыла Смольскага будавана вялікая абора для кароў, камяня на 100 гадоў, птушнік, свінарнік і іншыя гаспадарчыя памішканні. На ферме ёсць памала жывёлы. На МТФ — 100 пелькаў, якія праз год будуць кароваў. У добрым стане знаходзіцца 35 сямей 245 кароў.

— Каб вярнуць калгасу даваенную стыву, нам яшчэ трэба многа прапрацаваць, гаварыў далей старшыня калгаса. Устаўляючы ў сацыялістычнае спаборніцтва за высокі ўраджай, нам трэба працаваць так, як працуе перадавая брыгада Антаніны Сайко і зьяяна Марфы Саяпка. Гэтыя ўзарываць на глыбіню да 20 сантыметраў. Перад тым, які сямі, яны баравяць яе. Працуюць старанна, добра і б'ю ўяюцца, ураджай у іх будзе высокі. Многым калгаснікам трэба раўняцца і нашай пяціціны Полі Савадоўскай і гадчыны фермы Еўхакі Чаркас. Уважлівым доглядан яны захавалі ўяць маладняк.

Затым выступалі калгаснікі. Кожны з уяосці свае парадкі, свае прапановы, дзіліся думкамі, як яшчэ лепш пачаць арцельныя справы. Стары Бордак парку ўстаў плошчу змага жьта, якога ў калгасе ёсць 181 гектар, абавязкова прабаравяць пачь.

— Пра пакарку пасеваў трэба таксама не забываць, — сказаў ён.

Адзінадушна калгаснікі прынялі пастыву аб уключэнні ў сацыялістычнае спаборніцтва. Яны абавязаліся яшчэ пачасея правесці вясновае сямі атрымаць у гэтым годзе з кожнага гектара не менш 14 цэнтнераў пшаніцы, 15 цэнтнераў аўса, 13 цэнтнераў аўса, 18 цэнтнераў прэса і 165 цэнтнераў бульбы. Для ўгнаення чакаў, апрача вывезеных 4.000 вазоў гною і торфу, было рашана вывезці яшчэ 2.000 вазоў.

Старанна і дружна аднаўляюць сямі гаспадарку калгаснікі сельсавета «Пролетарый». Плошча над пасеялі ў гэтым годзе тут будзе нахпае 504 гектараў. Супроць даваеннай плошчы павялічыцца на 60 гектараў. Пачуць на палых па-франтавоу, калгаснікі змагаюцца за высокі ўраджай. Калгасы зярэку, у парадах прыведзён вялікі калгасны сямі. Расце грамадская жывёлагадоўка з кожным днём калгас набірае сілы, з'яўвае б'юлую славу.

На калгасных палых Хойніцкага раёна Палескага абл. імя. На здымках (злева) 1. Калгаснікі сельсавета імя Калініна барануюць засеяную плошчу. 2. Лепшы трактарыст Рудакскага МТС Пётр Дашук на трактары ХТЗ узарвае за змену 5 гектараў. 3. Ворыва на каровах у калгасе «Труд».

ПЕРАДМАЙСКАЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРЌІЦТВА

За пяршынства на чыгунцы

Калектыв Гомельскага вузла абмеркаваў зварот рабочых і служачых Стацінскай пунткі і калектыва Асіпавіцкага аддзялення аб разгортванні перамайскага сацыялістычнага спаборніцтва і гораца адгукаўся на гэтую прапанову.

Работнікі дэпо Гомель заключылі калектывны саадавор з дэпо станцыі Увеча. Узяты на сябе абавязальствы калектыву выконвае па-франтаво. Значна перавыкавае свае нормы старэйшы, такарны, кавальскі і электрарэварачны пэхі. Комплексная бригада бригадзіра Калыбаева выконвае свой план на 130 процантаў.

Асаблівым майстэрствам у ваджэнні пасажырскіх паязоў вызначаюцца машыністы тт. Курман, Буіноўскі, Мінаеў, Захар-

чанка, Слесараў. Ах іх не адстае малады машыніст тав. Байзак. Машыністы Гапонаў і Буднікаў вадзяць пажыважкі паязы з перавыканнем тэхнічных норм.

У дэпо б'ю 10 лунініскіх паравозаў, 4 паравозы пераведзены на гаспадарчы разлік. Іны забяспечаны спецыяльным слесарным інструментам, ім адведзена рабочае месца, дзе праводзіцца рамонт паравозаў лунініскімі метадамі.

Работнікі вагоннага ўчастка тт. Халкевіч і Музычонка выконваюць свае нормы на 300 процантаў, слесар-інструментальшык Цяшчынскі—на 260, столар Калесніцаў—на 220 процантаў.

Е. ЯЦЮК,
намесні старэйшы
Гомельскага райпрофсама.

Выканаем свае абавязальствы

Зараз пяршынства ў сацыялістычным спаборніцтве на нашай фабрыцы трымае першы пэх, дзе пачальнікам тав. Ясінец. План лютлага тут быў выканан на 159,7 процанта, а план сакавіка—хатэрміюна на 6 д'ея. Асабліва добра працуюць у гэтым пеху маладзёжныя бригады тт. Лабала і Знак. План сакавіка месіа па фабрыцы быў выканан на 102 процанта.

На фабрыцы шырока разгарнулася перамайскае сацыялістычнае спаборніцтва. Вд лепшыя паказчыкі ў рабоце спаборніцтва ўз іх з пехам, бригада з бригадаў. Паміж пэхі работнікі заключылі сацыялістычныя дагаворы.

Ваша працярвенстві налічвае 70 ставаў і 42 ударнікі, 13 тэхсотнікаў. Лепшыя з іх—комсамолькі Грышчанкава, Халкевіч, Яданка выконваюць свае дзённыя нормы ад 175 да 400 процантаў.

Добра працуюць стаханаўкі Адамка, Мапкевіч, Пятровіч, Розава, Закаблук. Вылада вучанца ФЭН Наташа Базылева авалала трыма прапэсамі работы ў галантарэйным пеху.

Калектыв фабрыкі абавязваў план красавіка выканан на 105 процантаў і эканоміць сыравіны і матэрыялаў на 5.000 рублёў, арганізаваць дзве бытавыя майстэрні.

Натхненны гістарычнымі перамогамі Даблеснай Чырвонай Арміі на франтах Айчынай вайны, наш калектыв выдзе на працягу барацьбы за перавыкананне сваіх абавязальстваў, узятых у перамайскім сацыялістычным спаборніцтве.

Д. ДРАГУН,
санратар партарганізацыі фабрыкі
імені Куйбышава г. Мінска.

Стаханаўскія вахты ў чэсьць 1-га Мая

Паспяхова выкаваўшы план 1 квартала, калектыв барысаўскага запалкавага камбіната імені Кірава змагацца за новыя дасягненні ў перамайскім сацыялістычным спаборніцтве. Тут заключаны індыдуальныя, бригадныя саадаворы. Жожны работнікі імкнучы сустрэць вялікае свята добрымі паказчыкамі сваёй работы.

Фронтавая комсамольска-маладзёжная бригада штампавальніцкага тав. Казыры абавязалася свае дзённыя нормы выконваць на 300 процантаў, а бригада тт. Івановай, Жукоўскай, Навіцкай—не менш, чым на 200 процантаў.

16 бригад запалкавага пеха змагаюцца зраз за тое, каб імя красавіка выканан да 1 Мая на 110 процантаў. Комсамольска-маладзёжныя бригады гэтага пеха ўзялі абавязальства вывучыць свой станок так, каб самі ўмець яе рамантаваць.

Штодзённа павышаюць свае нормы выпрацоўкі і будучыні аўтаматызавана пеху кіраўніцтвам прараба тав. Небывшынчэўскага тт. Крываліпава, Халкевіча, Якоўскага выконваюць свае дзённыя заданні на 150 процантаў.

Адной з лунініскіх стаханаўскіх бригад па працярвенствэ лічыцца бригада тав. Субковай. Усе работнікі яе авалодалі новай спецыяльнасцю і зараз выконваюць у дзень на 2 нормы.

У чэсьць свята 1-га Мая ўсе бригаты запалкавага пеха становіцца на стаханаўскую вахту.

Комсамольска-маладзёжныя бригады працуюць вадкую работу на навязвенню нараву ў парк культуры і аздужанку імені Кірава. У парк будзе набувацца стадыён з футбольнай і вадэбальнай пляцоўкамі. Расчытка будучыня летяга тавра. Усе гэтыя работы будуць закончаны да 25 красавіка. 1-га Мая адбудзецца адкрыццэ парка.

К. ГЛУШАНІН.

НА АГЛЯДЗЕ НАРОДНЫХ ТАЛЕНТАЎ

Закончыўся рэспубліканскі агляд мастацкай самадзейнасці. На працягу трых дзён на сцене Беларускага здарунага драматычнага тавра дэманстравалі свае творчыя дасягненні мастакі самадзейных харавых, танцавальных калектываў і асобныя выканаўцы з абласцей і раёнаў нашай рэспублікі.

Гэты агляд паказаў, што народная творчасць, беларускае мастацтва расцвела, развілася, што наша радзіма мае невычайна шмат талентаў.

Гледацкія выкладкі ў часе акупанцкай вайны зьявіліся ўсе пачапанні, каб занявольні наш народ, знішчыць усе яго культурныя ачагі, знішчыць беларускае мастацтва. Але не скарчыўся беларускі народ. Паўстаў ён на святлючэную барацьбу з чужынцамі. Пайшла ў попліде і песня народная. Грозныя, магучыя набавам зьвісла апа ў беларускіх людях, зьявіліся і патхіячы народ на першы-шчыю барацьбу з ворагам. «Ім песня іспітв, воеваць пачагані...» сьлява і партыяны песню, складзеную імі на матэрыяламі і песня народная. У мнотх партызанскіх бригадах і атрадах месіа партызанскія хоры, ансамблі, спевакі і танпору, дэкаматары. Іны не толькі кулі і гранатаў трацілі ворага, але і песняў, і палкім большавіцкім словам. Перакаваўшы сьведчанне таго, як жыла і развілася мастацкая самадзейнасць у гэтых палітлі, з'яўляюцца выступленне на аглядзе маладзечненскага партызанскага ансамбля. Гэты ансамбль арганізаваны з партызан і партызанкаў у атрадах на Вілейшчыне. 120 канпэртаў паказаў ансамбль партызанам і воеваліцтва акупіраваўшай Вілейшчыны.

В акупіраваным хвалганнем працягліся ўдзельнікі агляду літаратурна-музыкальны мантаж «Мы помнім» у выкананні партызанскага ансамбля (кіраўнік Піка-

лаеў). Мантаж улада сканінаван і перадае глыбока пачуці і імкненні народных месіаў. Агляд паказаў, што ансамблі мае здольных выканаўцаў (Гняздзілаў, Ольгаронка, Громова, Валасевіч). Пры належаў уярнай працы калектыву мае ўсе магчымыя вырасці ў прафесіянальна-культурны ансамбль.

Цікавай і разнастайнай праграма была прадстаўлена самадзейнасць Баранавіцкай абласці. Асабліва сымпаты ў гледача заваяваў сялянскі хор з вёскі Вялікае Палессе, Баранавіцкай абласці.

На рэспубліканскім аглядзе гэты хор выступіа ў другі раз. У 1940 годзе ён атрымаў права выступіа на аглядзе ў Маскве. Але вайна перашкодзіла. У часе вайначкай акупанцы ўдзельнікі хора захавалі свае нацыянальныя каштоўны, патэмна рабілі спусці, спазнаючыся павыльну ў сталіні. Іх мэры зьявіліся. Хвалючы і мілачуча на гунаць іх песні, якія сьляваць вялікага Стаціна, родную Чырвоную Армію за вызваленне.

Вялікае ўражанне пакінула ў гледачоў выступленне самадзейнага калектыва клуба чыгуначнікаў імені Леніна (г. Гомель). Яго рэпертуар багаты (15 нумараў) і рознастайны. Хор на-майстэрскую выканаў некалькі беларускіх і рускіх народных песень. Цэнта былі спатканы танпору Станкевіч і Шутавя. Іны транспарэнты і культурна выканалі «Лірычны танец».

Надзвычай цікава сустрэлі гледачы вядомы хор з вяткаса імені Лівінава, Рэчыцкага раёна, які кіруе каліаіна-партызанска тав. Ляпіна. Народная прастата і жоар, свежая галасы выканалі іх захвалюючы і хвалючы гледача. Ансамбль вельмі удаа выканаў песню «Дзень і начь», а таксама жартоўную песню «Дзед і баба» (выканаўцы тт. Шум-

скі і Янковіч). Надзвычайна ў памяці выступленне каліаіні М. Сорака, якая выканала складзеную ёю жартоўна-сатырычную частушкі.

Значнае месца ў аглядзе занялі самадзейныя калектывы Магілёўскай, Віцебскай і Мінскай абласцей. Вялікім поспехам карыстаўся лунініскі ансамбль песні і танца.

У аглядзе прыняла ўдзел больш тысячы чалавек.

Неабходна адзначыць, што асобныя абласці (Палеская, Паліцкая, Гродзенская) дрэнна надрывталіся да агляду. Рэпертуар удзельнікаў агляду гэтых абласцей вельмі бедны і выканалі на нізкім мастацкім узроўні. У гэтых абласцях, які вільны, кіруючымі арганізацыямі мала вадзена ўвагі развіццю мастацкай самадзейнасці—гэтаму магучаму сродку выхавання мас.

Агляд выявіў, што да кіраўніцтва гурткамі мастацкай самадзейнасці прыйшлі маладыя кадры. Іны паказалі свае багатыя, энергічныя кіраўніцкія. Але часам яны прадстаўлены самі сабе. Ім няма з кім параўнаваць тав, як лепш аформіць спектакль, якую выбраць п'есу, як лутчы вывучыць п'есу. Неабходна, каб дамы народнай творчасці, райкомы комсамла, разам з арганамі народнай асветы сістэматычна праводзілі семінары кіраўніцкай самадзейных калектываў, аказвалі ім практычную дапамогу. Агляды прапанаваны райкомам партыі павінны паклапаціцца аб засылцы ў вёскі, па працярвенствэ новых песень, п'ес, надаран рэпертуар для выступленняў. Дама культурны, клубы, хаты-чытальні павінны стаць цэнтрам кіраўніцтва самадзейнасцю.

С. СВІРЫДАУ.

АСНОВАПАЛОЖНІК РУСКАЙ НАВУКІ

(Да 180-годдзя з дня смерці М. В. Ламаносава)

Геніяльны вучоны, паэт і вялікі рускі патрыёт Міхаіл Васільевіч Ламаносаў быў прамым прадаўцамі справы Петра I—яго нястомных намаганьняў, пакіраваных да развіцця асветы ў Расіі і асваення прыродных багаццяў нашай краіны.

Суровая руская Поўнач дала краіне гэтага магучага чалавеча, які нарадзіўся ў сямі рыбака-памора. Вялічэйшая прырода вынавала Ламаносава. З дзясцінага ўзросту разам з бацькам барозіў ён вольна Ледавітага акіяна, назраў прымыў і адліва, ледавіны горы і паўночныя зямлі, вучыўся змагацца з ледавінай стыхіяй.

Памор'е ў пачатку XVIII века прадстаўляла з сябе культуру для свайго часу край. Праз Архангельск паморы пазнаваліся з заходне-еўрапейскай цывілізацыяй. Шырока расквітаў на Поўначы сетка маладзёраў распаўсюджвала сродкі мясцовага пасельніцтва і сельскагаспадарства. Паўночнае прырода, якая нічога не давала лютым у гэтым выгледзе, шукала іх на тэхнічнае выхаванне. Таму патраба ў прыродных ведах востра ачувалася сродкі галых дапытлівых і працавітых людзей, а адсюль зараджалася пята да асветы.

Ідэяўна, што выхадзец з гэтага асяродка—Ламаносаў, які да тако-ж уладу выдатнымі здольнасцямі, не задоволюся мізэрнымі пачаткамі ведаў, набытымі ў і ротных Халмагорах, і з юных год пачаў мэрць аб вялікай, сапраўднай навуцы, якая-б дапамагла яму пазнаць свет.

У 1730 г. пазчыўшы ў суседзях тры рублі грошай, Ламаносаў, назуўшы памічуў сваю асвету і ў туюж, нагольнім кажунку і валёнах пайшоў у Маскву.

Іму ўдалося наступіць у адзіную маскоўскую вышэйшую навучную Установу таго часу—Славяна-грэка-лацінскую акадэмію.

У 1735 годзе, у ліку другіх лепшых вучняў, ён быў выкідак Акадэміі навуку ў Пепербург і неўзабаве адпраўлен за граніцу для навучанья горнай справе. Праслухоўшы агульнаасветны курс лекцыяў у Марбургу, ён адправіўся затым у Фрэйберг, каб там на кіраўніцтва «горад сваятніка» Генцеля вывучыць горную справу ў рудніках.

Алякс Генцель, які, падобна многім еўрапейскім спецыялістам таго часу, рэўна аберагаў вытворчыя сакрэты, не пажадаў адкрыць іх рускаму студэнту.

Пасварыўшыся з сваім «настаўнікам», Ламаносаў пакінуў Фрэйберг. Вандруючы на Германіі, ён пабываў у некалькіх рудніках, прычым зрабіў важнае аткрыццэ аб законах руху паветра пад зямлёю, затым вярнуўся ў Марбург і закінуў навукавай работай, чакаючы выкідак на Радзіму.

Стойка пераносыч галечу і нястачы, ён упорна працаваў над вырашэннем зурсы новых у навуцы пытанняў. У гэты перыяд ён прыйшоў да мыслі аб неабходнасці прылажэння алгебры да хіміі і ўстанавіў рад важнейшых прышчэпаў у тэорыі будовы вясчэства.

У 1741 г. поўны сіл і кудзей, Ламаносаў вярнуўся ў Расію. Але пачынаўшы вырашаванні чакалі яго ў Пепербургу. Толькі што мінуў стрэнны час, калі дэсам мільбіў рускіх людзей распараджаўся курляндскі немца—вэрменшчык і тыран Бірон. Але немцы яшчэ займалі важнейшыя пасты ў дзяржаве. Моцна сьлязлі яны і ў Акадэміі наву. Нядаўна заснаваная Пётром I, яна пасля яго смерці вяла мізэрнае існаванне. Інашэсцы зусім не клапаціліся аб іх прапітанні, і сродкі акадэміі не

было ні аднаго рускага. Але Ламаносаў, апаўшы ўсе пажысць свайго становішча, не адступіў перад ёю і павёў з «непрыяцелямі навуку расійскіх»—як называў ён «вучоных» немцаў,—непрымірную барацьбу.

Варацкія гэтая ледзь не загубіла геніяльнага рускага вучонага. На падлоха немцаў ён ледзь не трапіў на катаргу. На

Іранія год яму прышлося прасядзець над арыштам у чаканні прыговору. Толькі пры ўступленні на прэстол дацкі Пётр ІІІ Ламаносаў быў вызвалены і неўзабаве—першы з рускіх!—атрымаў званне прафесара Расійскай Акадэміі навуку.

Жорсткае барацьба прадужалася. Зімой 1747 г. ворагі рускай асветы наесці ўдар у самае сэрца нашай навукі—іны спалілі Акадэмію з усімі яе архівамі, калекцыямі і абсталяваннем. Ламаносаў прама пісаў, што гэта—справа рук немцаў, і праграбаў пакарэння віноўных, але іператэра не паверыла яму.

Ламаносаў прыходзіла горка скардзіцца на лёс, на адсутнасць падтрымання з боку ўрада. «За тое першы,—гаварыў ён незадоўга да сваёй смерці,—што старэўся абараніць працу Петра Вялікага, каб навуцы інашэсцы і паказалі сваю годнасць... Не баюю аб смерці; пажыў, папярнеў і ведаю: пра мяне дзеці Айчыны пашкадуць...»

Да канца сваёй вялікай рускай вучона-патрыёт вёў багатырскаю барацьбу з інашэсцай зграяй, адстойваючы для свайго народа права на перадавую навуку, абараняючы яе славу і чэсьць.

Не было такой галіны ведаў і культуры, у якой Ламаносаў не сказаў-бы свайго геніяльнага слова. Яго навуковыя працы, у асаблівасці фізіка-хімічныя работы, амаль на два стагоддзі апаздзелі XVIII век.

Ён арганізаваў першую ў Расіі хімічную лабараторыю і наклаў пачатак навейшай сучаснай хіміі. Да яго хімія існавала «мастацтвам». Ён назваў яе навукай і прытам разгледзеў «уласцінасці і змяненні цела».

Ламаносаў устанавіў фізічны закон заканаўна энергіі, выказаўшы яго простымі і яснымі словамі: «ежели к одному телу что-либо прибавится, то столько же отнимется от другого». Ён стварыў вучэнне аб атамістычнай будове вясчэства, тэо-

рыю хімічных растварэнняў, тэорыю будовы газаў і тэорыю вулканічнага паходжання гор.

Адначасова з Франклінам і зусім незадаўна ад яго ён адкрыў атмасферную электрычнасць, але яму доўга не дазвалі апублікаваць гэтыя адкрыцці. Ён вывёў таксама атмасферу на Весперы і прыдумав фотаметрычную трубу для параўнання святла зорак.

Ён сканструіраваў навігацыйны прыбор для вызначэння даўгаты на моры; зрабіў малаз самалета тыпу гелікаптра; вынайшоў верцічый перыскоп, назваўшы яго «гарызонтаскоп».

Займаючыся пытаннямі аптыкі, ён закідаўся пылом як матэрыялам і атарыў першую ў Расіі фабрыку шкла. Неўзабаве пасля гэтага ён адрадіў забытае ў нас мастацтва—мазайку; працуючы адначасова як маставіцель мастацкай масы («мазайкі») і як мастак, ён стварыў гіганцкае палатно—«Палатнаская багата»—і яшчэ некалькі карцін.

Вялікай заслугой Ламаносава з'яўляецца таксама стварэнне ім новай рускай літаратурнай мовы. Выконваючы завет Петра аб тым, што пісаць трэба «так, как вятнае», ён ачыніў мову ад устарэлых слоў і абароты і зрабіў яе даступнай, зразумелай народу.

Пасля Ламаносава аказала ўплыў на Дзяржавіна, Лермантава, Пушкіна.

Ён быў асновапаложнікам матэрыялістычнай навукі ў Расіі і ў сваіх памічальных выступах выступаў як паэт і мысліцель-матэрыяліст.

Маскоўскі ўніверсітэт абавязан Ламаносава сваім існаваннем. Даказаны ўсёму свету, што «можае сабытвенны Платон і быстрых разумом Певтон» Російскай зямля родзіць, упорна дабіваючыся адкрыцця ўніверсітэта ён марыў аб часе, калі «проройдут многочисленные Ломоносовы».

«Везде нескажуите вечноасо, Что есть велико и прекрасно...»—зьяўляў ён з палкім закілкам да народа і папарэдаў яго: «У абшпырай май дзяржаве неадзвенія багачці ляжаць затоеа і толькі дасціпных рук чакаюць... Але металы і мінералы самі на двор не прйдуче...»

На закате сваёй дзён Ламаносаў распараваў схеми марскіх чынаўцаў у Паўночным Ледавітым акіяне і абрунтаваў закон вялікага ледавага дрэйфа, які капчаткова пацвержан савецкімі даследчыкамі Арктыкі. Яшчэ тады Ламаносаў напісаў працяжкі радзі:

«Напрасно строга прнрода От нас скрывает место входа С брегов вечерних на восток. Я вижу умиными очами: Колумб Російский между льдами Снежит и презирает реку...»

Таксама па-прапорку пісаў Ламаносаў аб вялікай будучыні свайой Радзімы, аб яе будучым росквіце і ўзхаванні: «Великих дел устья и новые пристанни едва мнимоют судов множество... Спокойно будь, дражайшее Отечество наше!»

Навуковыя працы Ламаносава мелі сусветнае значэнне. Ён быў членам не толькі Пепербургскай Акадэміі навуку, але і многіх зарубажных акадэміяў.

Яго навукавая спадчына невычарпальна. Яна з любоўю вивучаецца савецкім народам. Савецкі народ глыбока шануе памяць генія рускай навукі і культуры.

Г. ШТОРМ.

Поўнасцю адновім сродкі сувязі ў рэспубліцы

Устанавічы на тэрыторыю рэспублікі Савецкай Беларусі разам з даблеснымі часцямі Чырвонай Арміі, работнікі сувязі неадкладна прыйшлі да напружанай і клопатлівай працы па аднаўленьню. У гарадах, па сёлках часта на другі дзень пасля вызвалення, пачынала працаваць пошта, радыёвузы, і людзі, якія пакуталі тры годы ў фашысцкім палоне, прагна слухалі родную Маскву. Неадкладна аднаўляўся тэлефон, арганізавалася тэлеграфная сувязь.

На 1 сакавіка 1945 года ў Беларусі адноўлена і зноў пабудавана многа тысяч тэлефонна-тэлеграфных ліній, на якіх падвешаны і напісаны адноўлены дзсяткі тысяч км. правадоў. Па лініях таксама ўсталявана 90 тысяч новых слупоў. Для абслугоўвання гэтай велізарнай гаспадарчай арганізацыі 21 лінейна-тэхнічны вузол сувязі і каля 100 лінейных участкаў.

Ва ўсіх абласных цэнтрах нашай рэспублікі абсталяваны гарадзкія тэлефонныя станцыі ад 300 да 600 абонемцаў кожна, а ў раённых цэнтрах да 100 нумараў. Большасць раёнаў БССР маюць тэлефонную сувязь з абласнымі цэнтрамі, а многія, апрача таго, і тэлеграфную.

Вяліка ўвага аддаецца аднаўленьню радыёфікаваным рэспублікі. На воежны дзень

радыёфікаваны ўсе абласці і раёны рэспублікі. Уключана 40 тысяч радыёапаратаў. Магутныя вузлы складае 40 процантаў даўнашэга ўзросту.

Найбольш шырокай у нашай гаспадарчай з'яўляецца пантоўная сувязь. З першых дзён вызвалення сотні тысяч ісем штодзённа апрацоўваюцца нашымі работнікамі пошты. Тысячы людзей, якія гады накуталі пад фашысцкім прыгнётам, шлюць на фронт у пяхмах і пантоўках паязы сваім вызваліцелям, патхіячы іх на новыя радзіны палвіці.

1966 пантоўных прадырментаў—радыёных кантор, аддзяленняў, агенстваў працуюць сёння ва ўсіх кутках вызваленай Беларусі. Іны прымаюць і адраўляюць пяхмы, грапоўныя перавады і тэлеграмы. Так, у адным толькі Мінску штодзённа адраўляецца і прыбывае больш 15 тысяч тэлеграм, праводзіцца 1.500 міжгародніх перагавораў, праходзіць больш 30 тысяч ісем і дзет.

Фашысцкія варавы разбурылі да гэта прадырментаў сувязі ў сталіні. Тут на месцы напрыражэнных будынкаў АТС і іншых прадырментаў мы знайшлі адны рушчыкі. Лепшыя з уладовых у Мінску будынкаў урад БССР выдзеліў для размяшчэння прадырментаў сувязі. У іх шпэр размяшчаныя пантэжы, цэнтральная міста-

роўная тэлефонная станцыя, цэнтральны тэлеграф, гарадзкая тэлефонная станцыя. Цэнтральны тэлеграф на сваёй асаблівасці і размерах перавышае дзвенны. Ва ўсіх раёнах горада працуюць аддзяленні сувязі.

Вялікая работа праводзіцца па распаўсюджанню большавіцкага друку. Жожны дзень па пацісьці і рэцыяны распаўсюджвання больш 70 тысяч экз. нумараў цэнтральных газет і журналаў, 170 тысяч экз. земляраў рэспубліканскіх газет і больш 250 тысяч экз. абласных і раённых газет. Праз органы Савоздруку толькі за 10 месяцаў мінулага года было разіававана па рэспубліцы больш тры мільёнаў кніг і брашураў. За гэты перыяд скончана і разіававана ў палігастаўстановах, калгасы, парткабінэты каля 4 тысяч абліяжэ. Масва-налітчынай літаратуры і журналаў распаўсюджана на суму каля 10 мільёнаў рублёў.

Аднак правадзенная работа хоць і значная, але па сваіх томах яшчэ даўба не дастаткова. Сувязісты Беларусі не павінны забываць, што бенебарыяна і высокакаласнае абслугоўванне ўсімі відамі сувязі як фронта, так і партыяны, савецкіх, гаспадарчых арганізацый і шырокіх мас насельніцтва магчыма толькі пры ўмове нармальнай эканамічнай дзейнасці ўсіх адноўленых сродкаў сувязі.

Нарушэнне і невыкананне элементарных тэхнічных правіл крозь і ўсюды прыводзіць да значных пашкоджанняў ліній сувязі, апаратуры, абсталявання, браку ў рабоце, напасці вадзіа стыва дзяржаве.

Такія выпадкі маюць месца ў Пінскай абласці. У Бабруйскай, Маладзечненскай і Гродзенскай абласцях нармальна дзейнасці і размерах перавышае дзвенны. Ва ўсіх раёнах горада працуюць аддзяленні сувязі.

Вялікая работа праводзіцца па распаўсюджанню большавіцкага друку. Жожны дзень па пацісьці і рэцыяны распаўсюджвання больш 70 тысяч экз. нумараў цэнтральных газет і журналаў, 170 тысяч экз. земляраў рэспубліканскіх газет і больш 250 тысяч экз. абласных і раённых газет. Праз органы Савоздруку толькі за 10 месяцаў мінулага года было разіававана па рэспубліцы больш тры мільёнаў кніг і брашураў. За гэты перыяд скончана і разіававана ў палігастаўстановах, калгасы, парткабінэты каля 4 тысяч абліяжэ. Масва-налітчынай літаратуры і журналаў распаўсюджана на суму каля 10 мільёнаў рублёў.

Аднак правадзенная работа хоць і значная, але па сваіх томах яшчэ даўба не дастаткова. Сувязісты Беларусі не павінны забываць, што бенебарыяна і высокакаласнае абслугоўванне ўсімі відамі сувязі як фронта, так і партыяны, савецкіх, гаспадарчых арганізацый і шырокіх мас насельніцтва магчыма толькі пры ўмове нармальнай эканамічнай дзейнасці ўсіх адноўленых сродкаў сувязі.

Нарушэнне і невыкананне элементарных тэхнічных правіл крозь і ўсюды прыводзіць да значных пашкоджанняў ліній сувязі, апаратуры, абсталявання, браку ў рабоце, напасці вадзіа стыва дзяржаве.

Такая выпадкі маюць месца ў Пінскай абласці. У Бабруйскай, Маладзечненскай і Гродзенскай абласцях нармальна дзейнасці і размерах перавышае дзвенны. Ва ўсіх раёнах горада працуюць аддзяленні сувязі.

Вялікая работа праводзіцца па распаўсюджанню большавіцкага друку. Жожны дзень па пацісьці і рэцыяны распаўсюджвання больш 70 тысяч экз. нумараў цэнтральных газет і журналаў, 170 тысяч экз. земляраў рэспубліканскіх газет і больш 250 тысяч экз. абласных і раённых газет. Праз органы Савоздруку толькі за 10 месяцаў мінулага года было разіававана па рэспубліцы больш тры мільёнаў кніг і брашураў. За гэты перыяд скончана і разіававана ў палігастаўстановах, калгасы, парткабінэты каля 4 тысяч абліяжэ. Масва-налітчынай літаратуры і журналаў распаўсюджана на суму каля 10 мільёнаў рублёў.

Аднак правадзенная работа хоць і значная, але па сваіх томах яшчэ даўба не дастаткова. Сувязісты Беларусі не павінны забываць, што бенебарыяна і высокакаласнае абслугоўванне ўсімі відамі сувязі як фронта, так і партыяны, савецкіх, гаспадарчых арганізацый і шырокіх мас насельніцтва магчыма толькі пры ўмове нармальнай эканамічнай дзейнасці ўсіх адноўленых сродкаў сувязі.

Нарушэнне і невыкананне элементарных тэхнічных правіл крозь і ўсюды прыводзіць да значных пашкоджанняў ліній сувязі, а

НА ФРАНТАХ АЙЧЫННАЙ ВАЙНЫ

Бітва за Вену

Захапішы ў 1938 годзе Аўстрыю, гітлераўцы паскорылі працэс паглынання аўстрыйскай прамысловасці германскімі капіталам. У руках немцаў аказаліся буйныя металургічныя аб'яднанні, сталельіцейныя заводы, заводы Паукера ў Вене, аўтамабільны завод «Штайр даймлер», машынабудавальны і ваганабудавальны заводы, суднабудавальны верфі на Дунаі і іншыя. У той жа час у пошуках саюзніка і саюзнай авіяцыі, немцы перабазавалі многа ваенных заводаў з Германіі ў Аўстрыю, у прыватнасці ў раён Вену.

Сталіна Аўстрыі і акружваючыя яе раёны неадкладна вярнулі ў ахопленыя эканоміцы Германіі. Гэтае значэнне яшчэ больш узрасло пасля таго, як гітлераўцы страцілі Слезію, Панеранію, Рур. Венская абласць — адзін прамысловы цэнтр, дзе прамысловасць забяспечвае мясцовай рудой, каменным вугалем і нафтай. Аўстрыйскія нафтапромыслы давалі Германіі да мільёна тон нафты ў год. Восем чаму немцы з выключным упорствам абаранялі доступ да Вену.

Шасе, што вядзе да Вену, гітлераўцы забарыкавалі велізарнымі жалезабетоннымі кубамі. Удара і ўстава ад гэтых кубаў, якія складалі магнутыя сценныя цяжкае і самага гарызонта працінавалі ры. Ад Дуная да возера Нойзідлер-Зее былі глыбокія ры, перагарджваліся гэтыя дваццацікілометровыя праходы. Уся тэрыторыя паміж Дунаем і возерам устававала сабой магнуты ўмацаваны раён. Барыкады і жалезабетонныя дугі прыкрывалі доступ да размешчаных тут населеных пунктаў.

Але ніякі пераходы не маглі спыніць магнуты і ў той жа час гібкая маневравана пасувацца Чырвоная Армія. На ўдарамі нашых войск падлі адзіна да другім варожыя аперыяны пункты.

Савецкія войскі, якія ўступілі ў межы Аўстрыі, вельмі ветава сустракаліся на савецкім гародзі і вёска. Не гледзячы на загады гітлераўскага камандавання, аўстрыйцы не адступілі з мясціні войскамі. Мужчыны і жанчыны з вялікай авіятай дапамагалі сабраць рамантаваць дарогі, масты, паказвалі нашым афіцэрам пакінутыя немцамі склады ўзбраення і прадуктаў харчавання.

Ваі завязаліся ля сцен Вену.

Варожы ўмацаванні на вяршыні абводным камяні, што ідзе ўздоўж чыгуначнай лініі на поўдні ад горада, прадстаўлялі сабой сур'езныя перашкоды. Штурм гэтых умацаванняў у лоб надоўга запянуў бы барацьбу за горад. І таму савецкія танкавыя групы ва ўзмацненні з артылерый і пяхотай зрабілі выключна пільны пераход на пясчын і даўнях агор'ю ўсходніх Альп, абыйшлі Вену з паўночнага захаду і пазбавіліся да Дуная ля Блостэрнбургга. Пасля гэтага пачалося наступленне на сталіцу Аўстрыі адначасова з двух напрамкаў. Пачаўся наступленне савецкіх падраздзяленняў з захаду вымусіла немцаў зліць частку сіл з абароны паўднёвых ускраці Вену і перакінуць іх на абарону заходніх раёнаў. Скарыстаўшы гэта, нашы часткі, якія наступалі з поўдню, прарвалі абводнае камяню ўмацаванні і перанеслі баі на вуліцы горада.

Немцы жорстка супраціўляліся кіраўніц у контраце не толькі танкамі і пяхоты дывізія, але і зборныя падлі, складзеныя з жанчарскіх атрадаў, курсантаў афіцэрскай школы, тэхнічных войск, ахоўных батальёнаў. Усе гэтыя контрацы былі абліты савецкімі артылерыстамі, танкістамі, пяхотнікам. На вуліцах асталіся сгоні трупы гітлераўцаў.

Песнячы праціўнікі, паміж войскаў думалі кіраваць ў горад з поўдню і захаду і злучыліся ў пантры горада. Вялікая група немцаў, якая знаходзілася ў паўднёва-заходняй частцы Вену, была адзіна ад асноўных сіл і кіравана. Ачышчаны ад гітлераўцаў асноўную частку сталіцы Аўстрыі, нашы падраздзяленні ў многіх месцах фарсіравалі Дунайскі канал і сталі выбываць ворага з кварталаў, размешчаных паміж Дунайскім каналам і Дунаем.

Пакуль войскі 3-га Украінскага фронту ваявалі на ўскраінах горада, злучэнні 2-га Украінскага фронту поўнацю ачышчалі ад немцаў усё паўднёвы бераг Дуная ад прадмесця Браціславы—Потужалка да ракі Вербах і акінулі немцаў на паўночны бераг Дуная. Устава з тым быў фарсіраван Дунай і на паўночным яго беразе, ля вусця Моравы створан плацдарм. Адною, па паўночным берагу Дуная, зматуючы ўсе на шляху, пакінуліся на заход новая хваля наступлення.

У той час як часткі 3-га Украінскага фронту, ачышчаючы ад гітлераўцаў кварталы Вену, рухаліся да Дуная, часткі 2-га Украінскага фронту наступалі ўздоўж паўночнага берага Дуная. З кожным днём набліжаліся да паўночнай часткі горада, які стваралі пагрозу акружана венскага гарнізона гітлераўцаў.

Ваі ў горадзе набывалі ўсё б'ох ш жорстка характар. Праціўнікі вымушаны былі пакінуць штурмавыя груп адступалі да Дуная. Памі артылерыстыя агнявой завесы адрозалі шлях адступлення праціўніка. Аўтаматчыкі знішчалі гітлераўцаў меткімі чаргамі, танкісты душылі іх гэсміцамі машына.

Жорстка баі разгараліся за пасобныя аб'екты горада. Жытхары Вену пад агнём дэбравіліся да нашых падраздзяленняў і паказвалі байнам будынкы, у якіх хаваліся гітлераўцы. Часта салдаты-аўстрыйцы адкрывалі агонь на немцах.

Праціўнікі падкінулі ў раён бітваў некалькі свежых танкавых і пяхотных дывізія і праца з ходу кінулі іх у бой. З паркаў і плошчаў горада білі на немцах наша артылерыя і мінамётны. Баі тут набывалі настолькі жорстка характар, што рад кварталаў на працягу дня перахоўваў з рук у рукі. Нашым часцам удалося акінуць гітлераўцаў, заняць 60 новых кварталаў і прысунуць фашты разгромленага гарнізона да Дуная.

Сенія супраціўленне праціўніка было канчаткова зломана і сталіца Аўстрыі поўнацю ачышчана ад гітлераўцаў.

Жытхары выхадзілі з палацаў, дамамаюна ў кварталы, пачынаючы прывадзіць у паратак сваё жыццё, забываючы фашыяры выбіты ўрыўчыя хвалі шчыбы.

На вуліцах палёгаюца мужчыны і жанчыны з шывэлкамі па левым рукава. Павязкі трохкалорыяны: чырвона-бела-чырвоныя. Гэта — колеры нацыянальнага флага Аўстрыі. Наруканыя павязкі поспы, голубым чынам, венцы, якія азначаў першы вядучых баёў памагалі падраздзяленням Чырвонай Арміі. Яны даставалі зброю і ў тыму ў немцаў стралялі ў аэсабуаў. Зараз яны — ірадацкімі розных грамадскіх партыі, закрытых у свой час гітлераўцамі — вышлі з падполля, збіраюцца ў будынку Аўерсперг пала. Са сваёй асяродка яны вылезалі раённых бюрогнэстраў, якія дапамагаюць савецкім ваенным камандантам навадзіць паратак у горадзе.

П. ЛУНЦІНІ,
П. МАНРУШЭНКА.
ВЕНА, 13 красавіка. (Спец. нар. ТАСС).

ФРАНКЛІН ДЭЛАНО РУЗВЕЛЬТ (Даведка)

Прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі Франклін Дэлано Рузвельт, які памёр 12 красавіка, з'яўляецца адным з буйнейшых і палітарнейшых палітычных амерыканскіх дзеячоў на працягу ўсёй гісторыі краіны.

Рузвельт нарадзіўся 30 студзеня 1882 года ў Гайл-Парку, у штате Нью-Йорк. У 1904 годзе ён скончыў Гарвардскі ўніверсітэт, у 1907 г. Калумбійскі ўніверсітэт і латым праправаў у якасці прыста ў Нью-Йорку. З 1907 года Рузвельт — актыўны член дэмакратычнай партыі. У 1910 годзе Рузвельт быў выбран у сенат штата Нью-Йорк. Напярэдадні першай сусветнай вайны Рузвельт пазнаёміўся з Прэзідэнтам Вільсонам і стаў адным з яго бліжэйшых памочнікаў. З 1913 да 1920 года Рузвельт быў памочнікам марскога міністра ЗША. На гэтым пасту Рузвельт развіў у часе першай сусветнай вайны актыўную дзейнасць па расшырэнню і разарганізацыі амерыканскага ваеннага флота. Рузвельт стаў незвычайным аўтарытэтам на марскіх пытаннях. Яму належыць вялікая роля ва ўстаўнаўленні сеткі міжвых загараў ад Парвэці да поўначы Шатландыі ў часе першай сусветнай вайны. Як памочнік марскога міністра, Рузвельт рабіў пазыкі на тэатры вайны, у прыватнасці ў Італію.

Пасля першай сусветнай вайны Рузвельт разам з Вільсонам з'явіўся яркім прыхільнікам уступлення ЗША ў Лігу Нацыяў. Пасля паражэння Вільсона Рузвельт вярнуўся да прыватнай дзейнасці.

У 1929 годзе Рузвельт быў выбран губернатарам штата Нью-Йорк. У якасці губернатара штата Нью-Йорк Рузвельт правёў рад прагрэсіўных мерапрыемстваў, накіраваных на прадастаўленне населенніцтву таннай электраэнергіі, на барацьбу супроць засядаў манопаліі, павелічэнне сацыяльнага страхавання і г. д. У 1932 годзе Рузвельт быў выбран Прэзідэнтам ЗША. У абстаўнках сусветнага эканамічнага крызіса Рузвельт праводзіў «спыс курсу», які меў мэтай абмежавана манополіі і палешэнне сацыяльных умоў шырокіх народных мас. Гэтая палітыка Рузвельта дала яму вялікую папулярнасць у амерыканскім нароце і разам з тым выклікала актыўнае процістаяне з боку рэакцыйных колаў. У 1936 годзе Рузвельт зноў быў перабыраны Прэзідэнтам ЗША. У 1940 годзе Рузвельт быў

выбран, пасупераў устаўнаўшымся ў ЗША традыцыям, Прэзідэнтам на трэці тэрмін. Рузвельт заняў рэзка адмоўную пазіцыю ў адносінах да гітлеразма і фашыскай агрэсіі. Знешняя палітыка Рузвельта знайшла сабе падтрыманне сярод усіх прагрэсіўных слаёў амерыканскага народа.

Адным з першых актаў Рузвельта пасля выбарнага яго Прэзідэнтам у 1932 годзе было ўстаўнаўленне ў 1933 годзе нармальнах дыпламатычных адносін з СССР.

Адразу-ж пасля вераломнага нападу Германіі на Савецкі Саюз Рузвельт завіаў аб'ёматых амерыканскага народа да СССР. Паміж ЗША і СССР былі заключаны пагадненні, якія забяспечылі практычныя мерапрыемствы па забяспечэнню СССР узбраеннем і матэрыяламі.

Рузвельт не раз заяўляў у сваіх прамовах аб пярвай рашымасці ЗША накіраваць усю сваю магутнасць на справу канчатковага знішчэння гітлеразма і агрэсіі, стварыўшы смяротную пагрозу існаванню дэмакратыі.

У 1944 годзе кандыдатура Рузвельта зноў была выставілена дэмакратычнай партыяй на прэзідэнцкіх выбарах. Як вядома, Рузвельт быў перабыраны Прэзідэнтам ЗША на чаргеты тэрмін. Пытанні знешніх падзей — даўдзненне вайны да пазбавна капа, дружба і супраціўленне паміж Аб'яднанымі Нацыямі — стаялі ў пантры ўвагі выбарчых кампаніяў. У адной з сваіх перадыбарчых прамоў Рузвельт заявіў: «Амерыканскі народ рад і ганарыцца тым, што знаходзіцца ў саюзе з храбрымі народам Расіі не толькі ў барацьбе за ваенную перамогу, але і ў закладны фундамента для агульнага міру, які паслужыць да вайны, і ў спэрае захававання гэтага міру». Перамога Рузвельта на выбарах в'італіза не толькі ў амерыканскім нароце, але і ўсімі свабодалюбнымі народамі.

Ля кіраўніч вялікай заакеянскай дэмакратыі, Рузвельт прымаў узел у вяршэнных трох лідэраў вялікіх дзяржаў у Тэгеране ў 1943 годзе і ў Крым у 1945 годзе. Прагрэсіўны вобраз мыслей Рузвельта, яго непрымысальнасць да фашыскай агрэсіі і імкненне забяспечыць бяспеку свега ў будучым нямаля спрыялі поспеху гэтых гістарычных канферэнцый.

Раптуюча смерць Рузвельта выклікала смутак ва ўсіх свабодалюбных краінах.

Геранясенне астанкаў Рузвельта ў Белы Дом

ВАШЫНГТОН, 14 красавіка. (ТАСС). Жалобны поезд прыбыў з Уорм-Спрынгса (штат Георгія) ў 14 гадзін па Грынвічу. На вакзале і на вуліцах, што вядуць да Белга Дома, сабраліся масы народа для таго, каб ушанаваць памяць памёршага Прэзідэнта. Трумом у суправаджэнні Уолеса і блага кіраўніка ўпраўлення памілізацыі ваенных рэсурсаў Вірса прыбыў на вакзал для таго, каб узначаліць жалобную працэсію, якая накіравалася ў Белы Дом. Уздоўж вуліцы горада выстраіліся арануты ў бязвою форму салдаты з прымакнутымі штыкамі. На вуліцах Вашынгтона амаль не было машына.

Салдаты і жаракі знялі труну з поезда і ўстаўалі яе на чорным дафеце, у які былі запрэжаны 7 белых коней. Пахавальная працэсія, што сследвала за труной, упердае якой павольна ішлі батальёны салдат, маркоў і атрады марской пяхоты, накіравалася ў Белы Дом. Элеанора Рузвельт і другія члены сям'і Рузвельта, Трумон, члены кабінета і другія афіцыйналы асобы сследвалі за труной на аўтамабілях па шырокіх вуліцах Вашынгтона. Сотні тысяч жыхароў горада ў журботным маўчанні сачылі за працоўваннем урачыстай працэсіі. Пасля таго, як картаж пакінуў вакзал, над праціўні паявілася злучэне самалётаў «Лібэрайтар». Упердае працэсіі рухаліся самаходныя гарматы, батальёны салдат, маркоў, марской пяхоты.

Праз гадзіну пахавальная працэсія дайшла да Белга Дома.

НЬЮ-ІОРК, 14 красавіка. (ТАСС). Уся краіна сумуе з поладу смерці Прэзідэнта Рузвельта. Кангрэс спыніў сваю работу. Усе ўрадавыя арганізацыі закрыліся ў поладзень.

Ця саюзніцкім веймара

Алянджа выстурла. Да амерыканскіх войск прыслан на вельсінеце пастар, які па ведамому аб капітуляцыі Веймара і пяхаў наздзі.

Падрабязнасці заняця саюзніцкім веймара

ЛОНДАН, 13 красавіка. (ТАСС). Лонданскае радыё паведамляе ўчора, што часткі амерыканскай 3-й арміі генерала Патона занялі горад Веймар, які быў здан без дапамогі.

ПОЛЬСКІ НАРОД ВІТАЕ СОВЕЦКА-ЮГОСЛАВСКІ ДАГАВОР

ВАРШАВА, 13 красавіка. (ТАСС). Сёння ўсе польскія газеты апублікавалі поўны тэкст дагавора, які заключан паміж Саюзам ССР і Югаславіяй. Дагавор шматразава гралспіраваўся па радыё. На плошчах гарадоў, ля гучнагаварыцель збіраліся вялізарны масы людзей, што з захапленнем вглілі гэты акт, які знамянуе ўмацаванне дружбы паміж славянскімі народамі і накіраван на ўстаўнаўленне з усімі аб'яднанымі нацыямі працяглага пасляваеннага міру. Пасля заканчэння работ на фабрыках, заводах, прадпрыемствах і ва ўставах Польшчы адбыліся многалюдныя мітынгі, прысвечаныя гэтай падзеі.

На сходзе чыгуначнікаў станцыі Варшава-Усходняя з паведамленнем аб дагаворы выступіў дэлегат з'езда чыгуначнікаў Польшчы Кін.

— Мы, — сказаў ён, — з'яўляемся сведкамі буйнейшай падзеі, якой вялікае жч народнае значэнне. Мы, палікі, можам толькі вітаць гэты акт, які сведчыць мацнаму дружбы паміж славянскімі народамі, што з'яўляецца лепшай гарантыяй супроць нямецкай агрэсіі ў будучым, лепшым гарантам міру ў пасляваеннай Еўропе. Савецкі Саюз і яго доблесная Чырвоная Армія вызвалі нашу Радзіму ад нямецкіх заахонікаў, узбодзіў наша Польскае Войска. Крывё лепшых сваіх сінюў с-эзікі і польскіх людзей, якіх заваў паміж сабой ваенную дружбу. Мы, рабочыя, з радзім і ўсёй польскай народ, лічым, што прышоў час змаганьня гэты саюз аб дружбе законным актам.

Гэтыя словы прамоўчым былі сустрэты прысутнымі з гарачым адзобрэннем. У прынай рэзалюцыі чыгуначнікі заявілі:

«Пасля азнамлення з тэкстам савецка-югаслаўскага дагавора мы горада вітаем, што і заўсёды, што ён з'яўляецца выражэннем цеснай дружбы і мацнаею саўдариасці славянскіх народаў. Гэты дагавор дае гарантыю канчатковага разгрому нямецкага імперыялізма і прадукцыя саробы нямецкай агрэсіі на Усход ў будучым.

Поўныя жаданія захаваць назаўсёды граніцы спрадвечных польскіх зямель, адважаных у крывавых баях гераічнай Чырвонай Арміяй і адраджаным Польскім Войскам у нямецкіх гвалтаўнікоў, поўныя клошатамі аб забяспечэнні безапаснасці Польшчы і стварэнні гарантыі ад паўтарэння нямецкай агрэсіі, прысутныя просіць ўрад рэспублікі апрацаваць з прапановай ад Урада Саюза ССР аб заключэнні польска-савецкага саюза дагавора аб дружбе, уземадпамозе і пасляваеннах супрацоўніцтве.

Аналагічны рэзалюцыі з патрабаваннем аб заключэнні польска-савецкага саюза дагавора прыняты на сходзе завода тэлеграфнай апаратуры, рабочыкаў варшаўскага гарадскога маг'істра, на мітынгу грамадзянскага камітэта 25-й адругі горада Варшава.

З вялікім удзімам прайшлі мітынгі на буйнейшых заводах Лодзі. Узлезнакі сход да вядуцца патрабавалі ад часовага Урада Польскай рэспублікі, каб ён наставіў лепш урадам Савецкага Саюза пытанне аб падлісанні дагавора, аналагічнага тама, які заключан паміж Савецкім Саюзам і Югаславіяй.

З вялікім адзінадушшым прайшлі мітынгі на прадпрыемствах і ва ўставах старажытнай сталіцы Польшчы Кракава і ішых гарадоў Польскай рэспублікі.

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ ў ЗАХОДНЯЙ Еўропе

ЛОУДАН, 14 красавіка. (ТАСС). У паведамленні штаба вярхоўнага камандавання экспедыцыйнымі сіламі саюзнікаў гаворыцца, што саюзныя танкавыя часткі, прайшошы больш 80 кіламетраў, вышлі да Эльбы ў пункце на паўднёвым усходзе ад Сталіца. Пяхотныя часткі саюзнікаў дасягнулі Эльбы паблізу Барбі. Саюзнікі кантраляруюць заахоні бераг ракі на ўчастку працяжэннем 16 кіламетраў паблізу Магдэбурга. Саюзнікі пераправіліся праз Эльбу. Немцы аказваюць толькі слабым артылерыйскім і ружэйным агнём.

У камюліке гаворыцца таксама, што савецкія авіяцыя другая пераправу праз раку Гельс.

У Гарнекім лесе пяхота саюзнікаў сустракае ўпоруна супраціўленне немцаў у ваколіцах Шведна і Фельдберга.

Танкавыя часткі саюзнікаў дасягнулі пункта, размешчанага ў 11 кіламетрах ад Лейпцыга.

Саюзнікі займаюць зараз на заходнім беразе ракі Заале ўчастак працяжэннем у 64 кілометры.

Немцы аказваюць жорсткае супраціўленне саюзнікам у паўночна-заходняй частцы Ружыка «мяпка».

За 12 красавіка саюзнікі ўзялі 50.177 палонных.

ПАВЕДАМЛЕННЕ ШТАБА УЗБРОЕННЫХ СІЛ САЮЗНИКАВ НА МІЖЭМНАРОДНЫМ ТЭАТРЫ ВАЕННЫХ ДЗЕЯННЯВ

ЛОНДАН, 14 красавіка. (ТАСС). У паведамленні штаба узброеных сіл саюзнікаў на міжэмнароцкім тэатры ваенных дзеянняў гаворыцца, што ў Італіі часткі 8-й арміі, не гледзячы на супраціўленне праціўніка, якія ўзмацніліся, развіваюць далейшае наступленне.

Устаўленне па ўсёму фронту. Часткі 8-й арміі знаходзяцца ў працэсіях горада Імала ў двух мілях ад Бастыі. На заходнім узб'е ўрады амерыканскія часткі 5-й арміі прадаўжаюць працоўвацца.

ЖОРСТКАЕ АБХОДЖАННЕ ГІТЛЕРАЦАВ З АМЕРЫКАНСКІМІ ВАЕННАПАЛОННЫМІ

Сумесная заява Стэўтніуса і Стымсона.

ВАШЫНГТОН, 12 красавіка. (ТАСС). Дзяржаўны сакратар Стэўтніус і ваенны міністр Стымсон у сумеснай заяве прадставілі нам разраку рэзка крытыкавалі абходжэнне Германіі з амерыканскімі ваеннапагоннымі і заявілі, што цывільзаваны свет абуран наўмыснай пагардай, абыхавасцю жорсткасцю, праяўленымі Германіяй.

ЗАХОП АМЕРЫКАНСКІМІ ВОЙСКАМІ ФОН ПАПЕНА

ЛОНДАН, 14 красавіка. (ТАСС). У Лондане афіцыйна аб'яўлена, што амерыканскія парашутныя войскі захапілі фон Папена, які хаваўся ў Руры.

МАНЕВР ФРАНКО

Дыпламатычныя адносін з Японіяй, як Мадрыд загадаў шырокаважывацьна рэжым разраў, разглядаецца ў Лондане, як спэрае што датычыць толькі Іспанія.

ЗАХОП АМЕРЫКАНСКІМІ ВОЙСКАМІ ФОН ПАПЕНА

ЛОНДАН, 14 красавіка. (ТАСС). У Лондане афіцыйна аб'яўлена, што амерыканскія парашутныя войскі захапілі фон Папена, які хаваўся ў Руры.

ЗАМЕЖНАЯ ХРОПІКА

Урад Чылі аб'явіў вайну Японіі.

Былі начальнік спецыяльнага аддзелу вшійскай крмынальнай паліцыі Люсеі Рота прыгаворан парыжскім судом да ка ры смерцю.

У Е-градзе адбыўся арганізацыя Таварыства культурнага супрацоўніцтва паміж Югаславіяй і Савецкім Саюзам кантраў з тэраў савецкага кампазітара Ша-стакоўча.

Адзныя рэдактар В. САМУЦІН.

Беларускі Дзяржаўны ордэна Леніна театр оперы і балета 17 красавіка ПРЭМ'ЕРА Дж. Расіні СЕВІЛЬСКІ ЦЫРУЛЬНІК опера ў 3-х дзеях. Пачатак у 19 гадзін 30 хвілін. Каса адк. ыга з 14 гадзін.

Сьвят у кінотэатрах: Кінотэатр «Фершыя» «НАШЭСЦЕ» Пачатак сеансаў у 12, 14, 16, 18, 20, 22 гадз. Кінотэатр «Беларусь» «ТРЫНАЦАЦЬ» Журнал «НАВІНЫ ДНЯ» № 7 Пачатак сеансаў у 12, 13 г. 50 м., 15 г. 36 м., 17 г. 15 м., 19 г. 5 м., 21 гадз.

Тэлефоннаму заводу Наркисмуваці тэрмінэва патрабуюцца: майстры па рамонту камутатараў вялікай і малай ёмкасці, майстры па рамонту тэлеграфнай апаратуры (Морзе, Балс, СТ 35) майстры па рамонту радыёапаратуры, інжынеры або тэхнікі на пасаду начальнікаў аддзелаў, начальнікаў цэхав, начальнік аддзела спабяжэння і збыту, сталары, кавалі.

Дзіцячы кінотэатр 1. «ТВАР ФЮРЭРА» 2. «СТАРЫ МЛЫН» 3. «КАЖКА ПРА ЦАРА САЛТАНА» 4. Кіножурнал «НА СТАДЫЕНЕ ДЫНАМА» Пачатак сеансаў у 10, 11 г. 30 м., 13 г. 15 м., 14 г. 45 м., 16 г. 30 м., 18 г. 15 м.

Беларускаму дзяржаўнаму музею гісторыі вялікай Айчынай вайны ПАТРАБУЮЦА: старшыня навуковай работнікі, начальнік аховы, электрамэітр, пераключальнік, слесар, столяр, даглядчыкі выставак залы і фотграфы для работ на дагаворах. ПРЫЕМ ШТОДЗЕННА АД 10 ДА 18 ГАДЗІН, апрача панядзелка. ДЫРЭКЦЫЯ МУЗЭЯ.

Адкрыт прыём падпіскі НА ГАЗЕТУ «Літатура і мастацтва» Орган Саюза савецкіх пісьменнікаў Беларускай ССР ПАДПІСНАЯ ЦАНА: на 3 м-цы — 20 руб. на 12 мес. — 130 руб. ПАДПІСКА НА ГАЗЕТУ «ЛІТАРАТУРА І МАСТАЦТВА» ПРЫМАЕЦА З 1 МАЯ І НА ЧАСОПІ «ПОЛЫМЯ»—З 1 СТУДЗЕНЯ 1945 Г. УСІМ ГАРАДСКІМ І РАЕННЫМ АДДЕЛАМІ «САЮЗДРУК» ДЫРЭКЦЫЯ «САЮЗДРУК»

Рашэнне № 119 выканчога Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных 10 красавіка 1945 года Аз зарарне падворгана ўбою сельскагаспадар аи жывёлы 1. Забараніць у горадзе Мінску праводзіць падворны ўбой сельскагаспадарчай жывёлы грамадзянам горада Мінска, арганізацыям і прадпрыемствам, маючым сельскагаспадарчую жывёлу. 2. Убой жывёлы праводзіць на Мінскім мясакамбінаце. 3. Племнявая жывёла і малдняк убою не падлягае. 4. Вымушаны ўбой на-дому праводзіць толькі з дазволу і ў прысутнасці ветурача або ветфельдара горветсанітэсцыі і горветпунклінікі. 5. Абавязваць уласнікаў жывёлы перад адпраўкай яе на ўбой падваргаць ветрынарна-санітарнаму агляду, а коней, вымушана забіваецамі, — маленізацыі. 6. Устаўніць, што перадубойны ветрынарна-санітарны агляд жывёлы на тэрыторыі горада праводзіць ветрынарна-санітэсцыі і горветпунклінікі. 7. Асобы, якія наўмысна зьяне рашэнне, падлягаюцца адміністрацыйнай адказнасці—штрафу 100 рублёў або прапраца-працоўным работам тэрмінам да 14 дзён. 8. Рашэнне ўваходзіць у сілу з дня апублікавання ў друку. 9. Кантроль за выкананнем данага рашэння ўскладаецца на горветсанітэсцыю і гарадскую міліцыю. Старшыня выканкома Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных К. БУДАРЫН. Сакратар выканкома Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных О. ГАЙДУК.

Да ўвагі грамадзяні! АШЧАДНЫЯ КАСЫ ПРЫМАЮЦЬ І ВЫДАЮЦЬ УКЛАДЫ ДА ПАТРАБАВАТНЯ